

Tíživá tma ho obklopovala ze všech stran. Dusil se. Zoufalými pohyby se snažil od sebe odstrčit smyčky, které ho ovíjely, zapadal stále hlouběji, s křikem zadržnutým v oteklém hrdle marně hledal nějakou zbraň, ale byl bezbranný. Napjal všechny síly a vykřikl. Ohlušující zvuk ho vytrhl ze sna. Rohan vyskočil z lůžka napůl bez sebe, uvědomoval si jen to, že ho obklopuje šero a že neustále zvoní poplašný signál. To už nebyl sen. Rozsvítil světlo, hodil na sebe kombinézu a běžel k výtahu, u kterého se tlačila spousta lidí ze všech sekcí. Bylo slyšet táhlý zvuk poplašného signálu, na stěnách svítily červené nápisy POPLACH. Vběhl do řídicí kabiny. Před hlavní obrazovkou stál astrogátor v denním oděvu.

„Poplach jsem už odvolal,“ řekl klidně. „To byl jen déšť, Rohane, ale podívejte se. Nádherný pohled.“

Obrazovka, která ukazovala horní část nočního nebe, jiskřila nesčetnými výboji. Kapky deště padaly z výše na neviditelnou clonu silového pole, která příkrývala Nepřemožitelného, a jak se v okamžiku měnily v mikroskopické výbuchy, osvětlovaly celou krajinu mihotavým světlem, podobným polární záři.

„Je třeba lépe programovat automaty,“ řekl tiše Rohan, který se už docela vzpamatoval. Ospalost ho už úplně přešla. „Musím říci Turnerovi, aby nezapojoval anihilaci. Jinak nás bude hrst písku přinesená větrem budit uprostřed noci...“

„Dejme tomu, že to byl cvičný poplach. Jakési manévry,“ odvětil astrogátor, který měl neobvykle dobrou náladu. „Teď jsou čtyři. Můžete si zase lehnout, Rohane.“

„Abych pravdu řekl, nechce se mi spát. A vám?“

„Už jsem se vyspal. Stačí mi čtyři hodiny. Po šestnácti letech ve vesmíru nemá rytmus spánku a bdění už nic společného se starým pozemským návykem. Přemýšlel jsem o nejlepší ochra- ně průzkumných výprav, Rohane. Je dost obtížné vléci s sebou kvůli silové cloně všechny energoboty. Máte nějaký jiný návrh?“

„Bylo by možné dát lidem individuální emitory. Ale tím se to také nevyřeší. Člověk v silové bublině se nemůže ničeho do- tknout... víte, jak je to. A při zmenšení poloměru energetické clony se může sám popálit. Už jsem se s tím setkal.“

„Myslel jsem i na to, že bychom nikoho nepustili ven a pra- covali pomocí dálkově řízených robotů,“ přiznal se astrogátor. „Ale to stačí jen na několik hodin, na den a mně se zdá, že tu zůstaneme déle...“

„Co tedy hodláte dělat?“

„Každá skupina bude mít výchozí základnu obklopenou silo- vým polem, ale jednotliví průzkumníci si musí ponechat urči- tou volnost pohybu. Jinak budeme chráněni před nehodami tak dobře, že se k ničemu nedostaneme. Bude nezbytné, aby každý člověk pracující mimo silovou clonu měl za zády chráněného člo- věka, který bude sledovat jeho pohyby. Neztrácejte se z očí – to je hlavní zásada na Regis III.“

„Kam mě přidělíte?“

„Chtěl byste pracovat u Kondora...? Vidím, že ne. Dobrá. Zbý- vá město nebo poušť. Můžete si vybrat.“

„Volím město, astrogátore. Stále se mi zdá, že tam je ukryto tajemství.“

„Možná. Tedy zítra, vlastně dnes, protože už svítá, s sebou vezmete svoji včerejší skupinu. Dám vám ještě dva arktany. Vez- měte si raději také několik ručních laserů, mám takový pocit, že ‚to‘ působí z nevelké vzdálenosti...“

„Co?“

„To kdybych věděl. Aha. Kuchyni si vezměte také, abyste byl na nás úplně nezávislý a mohl v případě potřeby pracovat bez trvalého spojení s korábem...“

Červené, téměř nehřející slunce se překulilo přes nebeskou klenbu. Stíny groteskních budov se protáhly a spojily. Pohyblivé duny mezi kovovými pyramidami honil vítr stále na nová místa. Rohan seděl na těžkém transportéru a dalekohledem pozoroval Gravela a Chena, kteří za hranicí silového pole kopali u úpatí černé „plástve medu“. Popruh, na němž měl zavěšený ruční laser, ho tísnil u krku. Přesunul jej co nejvíce na záda a nespouštěl při tom oči z obou lidí. Plazmový hořák v Chenově ruce svítil jako drobný, ale oslepující briliant. Z transportéru k němu dolehl rytmický zvuk opakovaného volacího signálu, ale on se ani na chvíli neotočil. Slyšel, jak řidič odpovídá základně.

„Navigátore! Velitelův rozkaz! Máme se okamžitě vrátit!“ vykřikl vzrušený Jarg a vystrčil hlavu průlezem věže.

„Vrátit? Proč?“

„Nevím. Opakují stále signál okamžitého návratu a čtyřikrát EV.“

„EV?! To znamená, že si musíme pospíšet. Podej mi mikrofon a vystřel rakety.“

Za deset minut byli už všichni lidé ve vozidlech. Rohan vedl svoji malou kolonu maximální rychlostí, jakou jen kopcovitý terén dovoľoval. Blank, který teď vykonával funkci spojaře, mu náhle podal sluchátka. Rohan seskočil dolů do kovového nitra, kde to páchlo rozehřátou umělou hmotou, a v závanech ventilátoru, které mu cuchaly vlasy, poslouchal výměnu zpráv mezi Gallagherovou skupinou, pracující v Západní poušti, a Nepřemožitelným. Zřejmě se blížila bouře. Už od rána ukazoval barometr nízký tlak, ale teprve teď vylézaly zpod obzoru tmavomodré ploché mraky. Nebe nad nimi bylo čisté. Na nedostatek atmosférických poruch

si nemohli stěžovat – ve sluchátkách to třaskalo tak, že spojení bylo možné pouze morseovkou. Rohan zachycoval série smluvených signálů. Zapojil se na poslech příliš pozdě, nemohl tedy pochopit, oč jde. Poznal jen to, že se Gallagherova skupina také vrací co nejdříve na základnu a že na lodi byla vyhlášena pohotovost a svolání všichni lékaři.

„Pohotovost lékařů,“ řekl Ballminovi a Gralevovi, kteří na něj vyčkávavě hleděli. „Nějaké neštěstí. Ale určitě nic vážného. Třeba je někde zával, mohlo to někoho zasypat...“

Říkal to, poněvadž všichni věděli, že se Gallagherovi lidé měli pustit do geologických vykopávek na místě určeném předchozím průzkumem. Sám nevěřil tomu, že došlo k obvyklé pracovní nehodě. Od základny jej dělilo asi šest kilometrů, ale druhou skupinu odvolali zřejmě dříve, neboť v okamžiku, kdy spatřil temný trup Nepřemožitelného, přeťali úplně čerstvé stopy po housenkových pásech. Při takovém větru by nebyly zřetelné ani půl hodiny.

Přiblížili se k hranici vnějšího pole a začali volat řídicí kabinu, aby jim otevřela průchod. Museli čekat neobvykle dlouho, než jim vůbec odpověděli. Nakonec se rozsvítila smluvená modrá světla a vjeli do vnitřního obvodu. Skupina z Kondora tu už byla. Ta tedy byla povolána před nimi, nikoliv Gallagherovi geologové. Všude stály transportéry, některé kolem nákladní rampy, jiné tarasily příjezd. Panoval tu zmatek, lidé běhali, vázli po kolena v písku, automaty blyskaly světly.

Pomalou měrou se stmívalo. Rohan se v tom zmatku nemohl vyznat. Náhle vyrazil z výšky oslepujivě bílý sloup světla z velkého reflektoru. Raketa v něm vypadala jako obrovský maják. Reflektor vyhledal daleko v poušti kolonu světel komíhajících nahoru, dolů a do stran, což vyvolávalo dojem blížícího se konvoje lodí. Znovu zazářila světla otevíraného pole. Vozy se ještě nezastavily a už z nich seskakovali do písku Gallagherovi lidé, od rampy při-

jížděl druhý reflektor a špalírem nahromaděných strojů kráčelo několik mužů okolo nosítek, na kterých někdo ležel.

Rohan odstrčil ostatní v okamžiku, kdy ho nosítka míjela, a strnul. V první chvíli si pomyslel, že se opravdu přihodilo neštěstí, ale člověk na nosítkách měl svázané nohy a ruce.

Škubal celým tělem tak, až vrzaly provazy, kterými byl spoután, a široce otevřenými ústy vydával kňučivý, strašný zvuk. Skupina už přešla ve stopách reflektoru, který ji vedl, a k Rohanovi, stojícímu ve tmě, stále doléhalo to nelidské kňučení, nepodobné ničemu, co kdy slyšel. Bílá skvrna světla na rampě s pohybujícími se postavičkami se zmenšovala a nakonec zmizela v dokořán otevřeném otvoru nákladních prostor. Rohan se začal vyptávat, co se stalo, ale obklopovali ho pouze lidé ze skupiny Kondora, kteří věděli stejně málo jako on.

Uběhla delší chvíle, než se vzpamatoval natolik, aby zavedl aspoň jakýs takýs pořádek. Řada strojů se pohnula za řevu motorů vzhůru po rampě, rozsvítila se světla výtahu a čekající zastup se zmenšoval. Rohan odjel nahoru jako jeden z posledních, s těžce naloženými arktany, jejichž klid mu připadal jako zvlášť zrádný výsměch.

Uvnitř rakety bylo slyšet zvonění informátorů a vnitřních telefonů, na stěnách stále ještě planuly poplachové příkazy lékařům, které však rychle hasly. Chodby se uvolňovaly. Část posádky sjížděla dolů do jídelny, nějaký opožděný arktan těžce našlapoval a mířil do oddělení robotů, až se konečně všichni rozešli a Rohan zůstal jako ochrnutý, jako by pozbyl naděje pochopit to, co se stalo; byl si jistý, že žádné rozumné vysvětlení neexistuje.

„Rohane!“

Ten výkřik ho probudil z mrákot. Zachvěl se. Stál před ním Gaarb.

„To jste vy...? Doktore... viděl jste? Kdo to byl?“

„Kertelen.“

„Cože?! To je nemožné...“

„Viděl jsem ho skoro až do konce...“

„Do jakého konce?“

„Byl jsem tam s ním,“ řekl nepřirozeně klidným hlasem Gaarb. Rohan pozoroval odlesk světel chodby v jeho brýlích.

„Skupina průzkumu pouště...“ vykoktal.

„Ano.“

„Co se s ním stalo?“

„Gallagher určil to místo na základě seismické sondáže... narazili jsme na labyrint malých klikatých kaňonů,“ vyprávěl pomalu Gaarb, jako by nemluvil k němu, ale snažil se sám sobě přesně připomenout sled událostí. „Jsou tam nízké skalky organického původu erodované vodou, plno jeskyní, museli jsme nechat transportéry nahoře... šli jsme blízko sebe, bylo nás jedenáct. Ferometry signalizovaly výskyt většího množství železa, hledali jsme je. Kertelen si myslel, že jsou tam někde ukryté nějaké stroje.“

„Ano, mně to také říkal... a co bylo pak?“

„V jedné jeskyni – jsou tam dokonce stalaktity i stalagmity – našel pod blátem, ani ne moc hluboko, něco jako automat.“

„Opravdu?!“

„Ne, ne to, co si myslíte. Úplný vrak, ne sice zrezivělý, je to nějaká nerezavějící slitina, ale zkorodovaný, napůl spálený, prostě šrot.“

„Ale možná jiné...“

„Kdepak, ten automat tam byl nejméně tři sta tisíc let...“

„Jak to můžete vědět?“

„Protože se na povrchu usazoval vápenec, jak se odpařovala voda kapající ze stalaktitů na stropě. Gallagher sám udělal přibližný výpočet podle rychlosti vypařování, vytváření usazeniny a její tloušťky. Tři sta tisíc let je nejstřízlivější odhad... Ostatně, víte, čemu je ten automat podobný? Těm ruinám!“

„Není to tedy žádný automat...“

„Ne, musel se pohybovat, ale ne na dvou nohách. Ani jako krab. Neměli jsme ostatně čas ho zkoumat, protože hned nato...“

„Co se stalo?“

„Každou chvíli jsem počítal lidi. Byl jsem v ochranném poli, měl jsem je chránit, rozumíte... ale všichni byli v maskách, znáte to, všichni jsou si podobní a kombinézy už také nebyly barevné, protože se zašpinily od hlíny. Najednou mi chyběl jeden člověk. Svolal jsem všechny a začali jsme ho hledat. Kertelen byl velmi potěšený svým nálezem a šmejdil dál... Myslel jsem si prostě, že někam odbočil... Je tam plno postranních uliček, ale všechny krátké, mělké, dokonale osvětlené... Náhle vyšel ze zatačky. Už v takovém stavu. Nygren byl s námi, myslel si, že je to po tepelném šoku...“

„Co mu tedy vlastně je?“

„Není při vědomí. Ačkoliv... vlastně ne. Může chodit, pohybovat se, pouze s ním není možné navázat kontakt. Kromě toho ztratil řeč. Slyšel jste jeho hlas?“

„Ano.“

„Teď už se asi trochu unavil. Předtím to bylo horší. Nepoznával nikoho z nás. Nejhorší to bylo v první chvíli. ‚Kertelene, kam ses poděl!‘ zvolal jsem a on mě minul jako hluchý, prošel mezi námi a lezl nahoru do stráně, ale takovým způsobem, že všem přeběhl mráz po zádech. Nereagoval na volání, museli jsme ho tedy honit. Hrůza! Nakonec jsme ho museli svázat, jinak bychom ho nepřivedli zpátky.“

„Co říkají lékaři?“

„Jako obvykle se vyjadřují latinsky, ale stejně nevědí nic. Nygren se Saxem jsou u velitele, můžeš se jich zeptat...“

Gaarb odešel těžkým krokem, s charakteristicky skloněnou hlavou. Rohan vstoupil do výtahu a jel nahoru do řídicí kabiny. Byla prázdná, ale když míjel kajutu kartografů, uslyšel pootevřenými dveřmi Saxův hlas. Vešel dovnitř.

„Vypadá to jako celkový zánik paměti,“ říkal neurofyziolog. Stál k Rohanovi zády a prohlížel rentgenové snímky, které držel v ruce. Za stolem seděl u otevřeného palubního deníku astrogátor, zvednutou ruku měl opřenou o regály, zcela zaplněné svitky hvězdných map. Poslouchal mlčky Saxe, který pomalu ukládal snímky do obálky.

„Amnézie. Zvláštního druhu. Ztratil nejen vědomí své totožnosti, ale i řeč, schopnost psaní a čtení, je to vlastně ještě víc než amnézie: úplný rozpad, zničení osobnosti. Nezůstalo z ní nic kromě nejprimitivnějších reflexů. Dokáže chodit a jíst, ale jen tehdy, dá-li se mu jídlo do úst. Reaguje, ale...“

„Slyší a vidí?“

„Ano. Určitě. Ale nechápe to, co vidí. Neodlišuje lidi od věcí.“

„Reflexy?“

„Normální. To je záležitost centrální.“

„Centrální?“

„Ano. Mozková. Něco jako úplné vymazání paměti.“

„Tedy onen člověk z Kondora...“

„Ano. Teď jsem si tím jist. To bylo totéž.“

„Viděl jsem jednou něco takového...“ řekl úplně tiše, téměř šeptem astrogátor. Hleděl na Rohana, ale nevnímal ho. „To bylo ve vesmíru...“

„Ano, vzpomínám si! Že mě to nenapadlo!“ vykřikl vzrušeným hlasem neurofyziolog. „Amnézie po magnetickém úderu, že?“

„Ano.“

„Nikdy jsem takový případ neviděl. Znáám je pouze teoreticky. To se stávalo kdysi dávno, když se velkou rychlostí proletělo silnými magnetickými poli?“

„Ano – za jistých podmínek. Intenzita pole není ani tak důležitá jako její gradient a rychlost probíhající změny. Jestliže jsou v prostoru velké gradienty a mění se skokem – přístroje je na dálku objeví. Dříve takové přístroje neexistovaly.“

„Pravda...“ opakoval lékař. „Pravda... Ammerhatten dělal takové experimenty na opicích a kočkách. Vystavoval je působení mohutných magnetických polí, až ztrácely paměť...“

„Ano, souvisí to nějak s elektrickými impulsy mozku...“

„Ale v tomto případě,“ uvažoval nahlas Sax, „máme kromě Gaarbova hlášení výpovědi všech jeho lidí. Silné magnetické pole... to musí mít snad statisíce gaussů?“

„Statisíce jsou málo. Musí to být miliony,“ řekl suše astrogátor. Teprve teď se jeho zrak zastavil na Rohanovi.

„Pojďte dál a zavřete dveře.“

„Miliony? Že by naše přístroje takové pole neobjevily?“

„Kdyby bylo zkoncentrováno ve velmi malém prostoru, kdyby mělo, řekněme, objem jako tento glóbus a kdyby bylo zvenčí odstíněno...“ odvětil Horpach.

„Jinými slovy, kdyby Kertelen strčil hlavu mezi póly gigantického elektromagnetu...?“

„To by nestačilo. Pole musí oscilovat s určenou frekvencí.“

„Ale tam nebyl žádný elektromagnet, žádný stroj, nic kromě těch rezavých úlomků, pouze vodou vyhloubená údolí, šterk a písek...“

„A jeskyně,“ namítl měkce, zdánlivě lhostejně Horbach.

„A jeskyně... myslíte, že ho někdo vtáhl do takové jeskyně, kde byl magnet – ne, to přece...“

„A jak to tedy vysvětlíte?“ zeptal se velitel tónem, jako by se mu ten rozhovor už zprotivil. Lékař mlčel.

Ve tři čtyřicet v noci zaplnil všechny sekce Nepřemožitelného táhlý zvuk poplašných signálů. Lidé s klením vyskakovali z lůžek, v běhu se oblékali a spěchali na svá místa. Rohan se ocitl v řídicí kabině pět minut poté, co se ozvalo zvonění. Astrogátor tam ještě nebyl. Přiskočil k hlavní obrazovce. Černou noc rozjasňovalo na východě mraveniště bílých záblesků. Vypadalo to tak, jako by na raketu útočil roj meteoritů vycházející z jednoho

radiantu. Pohlédl na kontrolní ukazatele pole. Automaty programoval sám, nemohly tedy reagovat na déšť nebo písečnou bouři. Z pouště, která nebyla vidět, něco létalo a rozstříkovalo se jako korálky ohnivými výbuchy na povrchu pole a záhadné střely odskakovaly v zářivých parabolách nebo stékaly po vypouklé energetické cloně. Vrcholy dun se vynořovaly na okamžik ze tmy a opět mizely; ručičky ciferníků líně kmitaly: efektivní energie, spotřebovávaná Diracovými emitory k zastavení záhadného bombardování, byla poměrně malá. Když uslyšel za zády velitelovy kroky, pohlédl Rohan na údaje spektroskopických přístrojů.

„Níkl, železo, mangan, beryllium, titan,“ přečetl z jasně osvětlené tabule astrogátor, když stanul vedle něj. „Velice rád bych věděl, co to vlastně je.“

„Déšť kovových částic,“ řekl pomalu Rohan. „Zdá se, že jejich rozměry musí být malé...“

„Rád bych si je prohlédl zblízka...“ zabručel velitel. „Co myslíte, riskneme to?“

„Vypnout pole?“

„Ano. Na zlomek vteřiny. Malé množství se jich dostane do chráněné části a zbytek oddělíme, až pole zase zapojíme...“

Rohan dlouhou dobu neodpovídal.

„Možné by to bylo,“ ozval se konečně váhavým hlasem. Avšak dřív než velitel došel k řídicímu pultu, světélkující mraveniště zhaslo stejně náhle, jako se objevilo, a nastala taková tma, jakou znají pouze planety bez měsíců, kroužící daleko od centrálních hvězdokup galaxie.

„Lov se nám nepodařil,“ zabručel Horpach. Chvilí stál s rukou na hlavním vypínači, potom pokynul Rohanovi hlavou a odešel. Ječivý zvuk signálů odvolávajících poplach naplnil všechny sekce. Rohan vzdychl, ještě jednou se podíval na obrazovky zahalené černou tmou a šel spát.